

Α΄ ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΥΗΜΕΡΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ: ΙΩΑΝΝΙΝΑ (11-15 Δεκεμβρίου)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ: Du Lac Congress Center & Spa 5*

Δευτέρα 11/12/2023

- 06.30-07.00: Συγκέντρωση στο χώρο του Σχολείου.
- 07.00-13.00: Αναχώρηση με λεωφορεία για τα Ιωάννινα μέσω Ρίου Αντιρρίου με ενδιάμεσες στάσεις.
- 13.00-14.30: Επίσκεψη στο **Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων Π. Βρέλλη**.
*Το Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη, επίσης γνωστό και ως Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων, βρίσκεται στην περιοχή των Ιωαννίνων, στην Ήπειρο. Θεμελιώθηκε με πρωτοβουλία του Παύλου Βρέλλη τον Φεβρουάριο του 1983 και άνοιξε τις πόρτες του το 1995 και είναι το πλέον γνωστό μουσείο αυτού του είδους στην Ελλάδα. Είναι έργο ενός και μόνο ανθρώπου-του Παύλου Βρέλλη, όπου για 13 χρόνια εργάστηκε ακατάπαυστα, μόνο γι' αυτό το έργο. Σκοπός του καλλιτέχνη, ήταν να αναπαραστήσει Ιστορικά γεγονότα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας, σε φυσικό μέγεθος μέσα στο μουσείο. Έτσι θα μπορούσε να παρουσιάσει τους ήρωες και τον ρόλο που διαδραμάτισαν, στους αντίστοιχους χώρους. Με δικές του ιδέες, μελέτες και πολλή προσωπική εργασία, έφτιαξε χώρους και ανθρώπους, για να βοηθήσει τον θεατή να βιώσει γεγονότα που πέρασαν. Το Μουσείο φιλοξενεί περίπου 150 κέρινα ομοιώματα και 36 ιστορικά θέματα εμπνευσμένα από σημαντικά γεγονότα της Ελληνικής Ιστορίας.
Η θεματολογία καλύπτει 24 αιώνες Ελληνικής Ιστορίας (από το 500 π.Χ.), με ιδιαίτερη έμφαση στην νεώτερη ιστορία της Ηπείρου και χωρίζεται σε τρεις ενότητες 1) την ενότητα της Προεπανάστασης (12 θέματα), 2) την ενότητα της Επανάστασης του 1821 (6 θέματα) και 3) την ενότητα του Β' Παγκοσμίου πολέμου (9 θέματα). Το Μουσείο κλείνει με αναφορές (3 θέματα) και υπενθυμίσεις (5 θέματα) βασικών σημείων της Ελληνικής Ιστορίας και κατακλείδα αποτελεί το 36ο θέμα του : Το Εργαστήρι του Καλλιτέχνη.
Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα από τα ιστορικά γεγονότα και θέματα που αναπαριστώνται:
Το Κρυφό σχολείο κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας
Το μαρτύριο του Διονύσιου του Φιλόσοφου (1611)
Ο όρκος της Φιλικής Εταιρείας (1814)
Κλέφτες και Αρματολοί
Η σφαγή του Αλή Πασά στο νησί των Ιωαννίνων (Γενάρης 1822)
Μακεδονικός Αγώνας / Παύλος Μελάς (1870 - 1904)
Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913)
Οι γυναίκες της Πίνδου, κατά τη Μάχη της Πίνδου (1940)
Το Στρατηγείο της VIII Μεραρχίας, στη σπηλιά του Καλπακίου, (με το ομοίωμα του Στρατηγού Χαράλαμπου Κατσιμήτρου, 1940)
Μάχη της Κρήτης (20-31/5/1941)
Η Κυρά της Ρω (Δέσποινα Αχλαδιώτου) (14 Μάη 1982)
Αναφορά στην τραγωδία της Κύπρου (1922)*
- 14.30-17.30: Γεύμα στην πόλη.
- 17.30-20.30: Μετάβαση στο ξενοδοχείο – τακτοποίηση στα δωμάτια. Ελεύθερος χρόνος στο ξενοδοχείο.

- 20.30-21.30: Δείπνο στο ξενοδοχείο.
- 21.30: Διασκέδαση στην πόλη σε χώρο επιλεγμένο από τους συνοδούς καθηγητές.
Επιστροφή στο ξενοδοχείο – διανυκτέρευση.

Τρίτη 12/12/2023

- 08.30-09.30: Πρόγευμα στο ξενοδοχείο.
- 09.30-14.00: Οδοιπορικό προς τα **Ζαγοροχώρια**

(Καλπάκι-Χαράδρα Βίκου-Μονοδένδρι-Κήποι)

Το Καλπάκι είναι γνωστό για την ιστορία του κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (Μάχη του Καλπακίου) κατά την εισβολή των Ιταλών.

Αποτελεί σπουδαίο συγκοινωνιακό κόμβο όπου και οφείλει την συνεχόμενη ανάπτυξή του.

Στην πλαγιά του λόφου προφήτης Ηλίας, το καλοδιατηρημένο ΟΧΙ θυμίζει την εποχή και το έπος του '40. Στην είσοδο του Καλπακίου υπάρχει το Πολεμικό Μουσείο όπου το επισκέπτονται χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Οι στρατιώτες ξεναγοί λύνουν τις απορίες των επισκεπτών σχετικά με τα γεγονότα του πολέμου και υπάρχουν πλούσια εκθέματα, γραφική και ηχητική αναπαράσταση της μάχης του Καλπακίου.

Μετά την οχυρωματική τάφρο υπάρχει η σπηλιά όπου χρησιμοποιήθηκε ως Στρατηγείο του Διοικητή της 8ης Μεραρχίας κατά τη διάρκεια του πολέμου. Την είσοδο της σπηλιάς κοσμεί η προτομή του Χαράλαμπου Κατσιμήτρου, που με την πίστη του να υπερασπιστεί τη γραμμή άμυνας Ελαίας - Καλαμά καθήλωσε τις Ιταλικές δυνάμεις στο Καλπάκι. Πάνω από τον οικισμό και στον λόφο Σειλητούρια δεσπόζει το γιγάντιο μπρούτζινο άγαλμα του πολεμιστή στρατιώτη του '40.

Το φαράγγι του Βίκου είναι ένα από τα πιο ξακουστά στην Ελλάδα. Βρίσκεται 30 χιλιόμετρα βορειοδυτικά των Ιωαννίνων και είναι το βαθύτερο φαράγγι παγκοσμίως, σύμφωνα με το Βιβλίο Guinness[1]. Αποτελεί τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου, στην περιοχή του οποίου βρίσκεται καταφύγιο μεγάλη ποικιλία σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Το φαράγγι έχει μήκος περίπου 11 χιλιόμετρα και σε πολλά σημεία του το βάθος ξεπερνάει τα 1.000 μέτρα. Ο παραπόταμος του Αώου, Βοϊδομάτης, που το διατρέχει, έχει νερό όλες εποχές.

Το φαράγγι δημιουργήθηκε μετά από έντονες γεωλογικές ανακατατάξεις κατά τη διάρκεια των γεωλογικών εποχών. Τα πρώτα ίχνη ανθρώπινης δραστηριότητας στην περιοχή που έχουν εντοπισθεί, χρονολογήθηκαν στο 40.000 π.Χ.. Η χλωρίδα που συναντάται στην περιοχή του φαραγγιού είναι ιδιαίτερα μεγάλης ποικιλίας. Χαρακτηριστικά, μέχρι και τις αρχές του 20ού αιώνα τα βότανα του φαραγγιού χρησιμοποιούνταν από πρακτικούς γιατρούς, τους λεγόμενους «βικογιατρούς», για θεραπευτικούς σκοπούς.

Στην περιοχή του φαραγγιού απαγορεύεται αυστηρά κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει σχέση με κτηνοτροφία και φυσικά η υλοτομία.

Το Μονοδένδρι είναι κτισμένο στο βόρειο άκρο του Ζαγορίου σε υψόμετρο 1060 μέτρων, κοντά στον παραπόταμο του Αώου, Βοϊδομάτη και απέχει 41 χλμ από τα Ιωάννινα.

Αξιοθέατα της περιοχής είναι ο - ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής κατασκευής - ναός του Αγίου Αθανασίου, που αναστηλώθηκε με δαπάνη των αδελφών Ριζάρη και δεσπόζει στην κεντρική πλατεία (μεσοχώρι) του χωριού, ο ναός του Αγίου Γεωργίου (ανακαινίστηκε το 1538) το μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής που ιδρύθηκε το 1412 από τον βοεβόδα Μιχαήλ Θερειανό επί κυριαρχίας Καρόλου Τόκκου στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και βρίσκεται στο χείλος του φαραγγιού του Βίκου, ο αρχαιολογικός χώρος στη θέση Γενίτσαρη και οι πέτρινοι πύργοι στη θέση Οξιά. Το

χωριό διαθέτει και ένα αμφιθεατρικά κτισμένο πέτρινο θέατρο όπου την θερινή περίοδο αποτελεί χώρο τέλεσης πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στο Μονοδένδρι υπάρχουν επίσης εκθεσιακό κέντρο και χειροτεχνική σχολή.

Τα τελευταία χρόνια σημειώνεται αξιόλογη τουριστική ανάπτυξη, ιδιαίτερα κατά την χειμερινή περίοδο. Αρκετά δημοφιλή είναι και τα ορειβατικά μονοπάτια που διαπερνούν το χωριό.

Οι Κήποι είναι οικισμός και δημοτικό διαμέρισμα του δήμου Τύμφης του νομού Ιωαννίνων. Βρίσκεται σε απόσταση 39 χιλιομέτρων από τα Ιωάννινα και είναι χτισμένο πάνω σε ένα βραχώδη λόφο. Οφείλει το όνομά του στους πολλούς κήπους που υπάρχουν στην περιοχή. Η παλαιά σλαβική ονομασία του οικισμού ήταν "Μπάγια", που σημαίνει λουτρό.

Διατηρεί αρκετά στοιχεία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής της περιοχής, με λιθόστρωτα καλντερίμια, χαγιάτια με τα τοξοειδή ανοίγματα και λίθινα σπίτια. Στους Κήπους βρίσκεται επίσης το θαυμάσιο μουσείο του Αγάπριου Τόλη με την εξαιρετική συλλογή λαογραφικού υλικού, ενώ λίγο έξω από το χωριό βρίσκεται το ένα τρίτοξο γεφύρι με απόλυτα συμμετρικά τόξα. Πέραν του τρίτοξου γεφυριού (Πλακίδα ή Καλογηρικό), το χωριό των Κήπων, χαμηλά σε υψόμετρο σε σχέση με τα υπόλοιπα χωριά του Ζαγορίου, περιστοιχίζεται από πληθώρα πέτρινων γεφυριών που εξασφαλίζουν τις προσβάσεις του. Στην είσοδο του χωριού βρίσκεται το πέτρινο γεφύρι του Κοντοδήμου ή Λαζαρίδη, πιο κάτω το πέτρινο γεφύρι του Μύλου, ενώ στην έξοδο του χωριού το γεφύρι του Πετσώνη. Στους Κήπους βρίσκεται επίσης το υποθηκοφυλακείο, καθώς και η αστυνομία Ζαγορίου. Τέλος πάνω στο κεντρικό δρόμο για το Ζαγόρι βρίσκεται το πολυφωτογραφισμένο γεφύρι του Κόκορη.

(Αν τα χρονικά περιθώρια μας το επιτρέπουν θα μεταβούμε στην Κόνιτσα για περιήγηση και γεύμα, διαφορετικά θα επιστρέψουμε στα Ιωάννινα για γεύμα όπως καθορίζεται στο πρόγραμμα).

Η Κόνιτσα βρίσκεται 64 χιλιόμετρα έξω από τα Ιωάννινα και θεωρείται ο παράδεισος όσων αγαπούν τις αθλητικές δραστηριότητες.

Είναι μια κωμόπολη, πανέμορφη, με επιβλητικά αρχοντικά, τοξωτά γεφύρια, λιθόστρωτα σοκάκια και ποτάμια.

Χτισμένη αμφιθεατρικά, βρίσκεται στη πλαγιά του βουνού Τραπεζίτσα, της οροσειράς της Πίνδου. Εκεί ο ποταμός Άως συναντιέται τόσο με τον Βοϊδομάτη, το καθαρότερο ποτάμι της Ευρώπης- όσο και με τον Σαρανταπόρα.

Αποτελεί την αφετηρία των επισκεπτών που θέλουν να εξερευνήσουν τα χωριά της Πίνδου και όσους αγαπούν τις δραστηριότητες στο βουνό. Από την άλλη είναι ένα όμορφο γραφικό χωριό κρατώντας πιστά την αρχιτεκτονική της Ηπείρου και φυσικά ο επισκέπτης θα απολαύσει ντόπιες παραδοσιακές γεύσεις.

Το μέρος έχει καταφέρει να κρατήσει τη γραφικότητα του, χωρίς να επηρεαστεί από τον τουρισμό. Οι επισκέπτες μαγεύονται από την ομορφιά του τόπου όπου συνδυάζει μοναδικά την ηρεμία με τις αθλητικές δραστηριότητες, ενώ κάθε εποχή έχει τη δική του ομορφιά.

Περπατώντας μέσα στη Κόνιτσα έχεις την εντύπωση πως ο χρόνος έχει γυρίσει πίσω μιας και μέσα στα λιθόκτιστα σοκάκια του χωριού συναντάς επιβλητικά αρχοντικά και τοξωτά γεφύρια- μάλιστα η ευρύτερη περιοχή έχει αρκετά. Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οι επισκέπτες και οι ντόπιοι απολαμβάνουν τις βουτιές τους στα ποτάμια με τα δροσερά νερά. Το χειμώνα η ομίχλη και τα χιόνια κάνουν το τοπίο πιο παραμυθένιο σαγηνεύοντας τον επισκέπτη που φεύγοντας θα δώσει υπόσχεση να επιστρέψει σύντομα.

- 14.00 -19.00: Επιστροφή στα Ιωάννινα. Γεύμα.
- 19.00- 20.30: Επιστροφή στο ξενοδοχείο. Ξεκούραση.
- 20.30- 21.30: Δείπνο στο ξενοδοχείο.
- 21.30: Διασκέδαση στη πόλη σε χώρο επιλεγμένο από τους καθηγητές. Επιστροφή στο ξενοδοχείο – διανυκτέρευση.

Τετάρτη 13/12/2023

- 08.30-09.30: Πρόγευμα στο ξενοδοχείο.
- 09.30-14.30: Περιήγηση στη πόλη των Ιωαννίνων.

Τα Ιωάννινα, γνωστά και ως Γιάννενα ή Γιάννινα, είναι η πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη του Νομού Ιωαννίνων και της Ηπείρου, με πληθυσμό 65.574 κατοίκους για την πόλη και 111.740 κατοίκους για το διευρυμένο Δήμο Ιωαννιτών (2011). Είναι μία από τις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας με πλούσια πολιτιστική παράδοση και σύγχρονες αναπτυξιακές επιχειρήσεις. Στα Ιωάννινα εδρεύει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, με 14 τμήματα και πάνω από 20.000 φοιτητές. Επίσης, στα Ιωάννινα φιλοξενούνται τμήματα του ΤΕΙ Ηπείρου, με έδρα την Άρτα.

Τα Ιωάννινα αναπτύσσονται γύρω από την υπέροχη λίμνη Παμβώτιδα. Η φύση, το κλίμα και ο χαρακτήρας της πόλης ορίζονται από αυτήν την υδάτινη «κυρά». Η λίμνη, με τα ακύμαντα νερά και το μικρό νησάκι αποτελεί ένα φυσικό μνημείο, που γύρω του ζει και αναπνέει ολόκληρη η πόλη.

Η πολιτιστική ιστορία των Ιωαννίνων, με τους μεγάλους πεζογράφους και ποιητές, τα καλλιτεχνικά και πνευματικά δρώμενα, που διοργανώνονται όλον τον χρόνο, δίνουν την ευκαιρία για μια γνωριμία με τις ρίζες της πνευματικής παράδοσης της Ηπείρου.

Τα Ιωάννινα υπήρξαν πολυπολιτισμική επικράτεια, με κυρίαρχο το χριστιανικό, το ισλαμικό και το εβραϊκό στοιχείο. Αυτή η συνύπαρξη έχει αφήσει έντονες μνήμες και καταγραφές στο ιστορικό κέντρο της πόλης. Η Στοά Λούλη είναι ένα από τα σημεία στα οποία οι τρεις κοινότητες συνεργάστηκαν και προόδευσαν. Η στοά αρχικά λειτουργούσε ως χάνι, για να μετατραπεί κατόπιν σε εμπορικό κέντρο μεγάλης σημασίας για όλη την Ήπειρο.

Κατά τη διάρκεια της περιήγησης μας θα επισκεφτούμε:

α) Το Κάστρο των Ιωαννίνων

Το κάστρο των Ιωαννίνων, το πιο αρχαίο βυζαντινό κάστρο, χτίστηκε το 528 μ.Χ. για να οχυρωθεί το Βυζαντινό κράτος, σύμφωνα με τα σχέδια του αυτοκράτορα Ιουστινιανού. Στην εποχή του Αλή Πασά αποτελούσε το μεγαλύτερο διοικητικό κέντρο ολόκληρης της Ελλάδας. Μέσα στο κάστρο, τα ελληνικά γράμματα σημείωσαν ιδιαίτερη ανάπτυξη, μεγάλοι δάσκαλοι του Γένους προσέφεραν τη διδασκαλία τους και μεγάλοι οπλαρχηγοί σπούδασαν την τέχνη του πολέμου.

Στο ίδιο αυτό κάστρο έζησε ο Αλή Πασάς, αυτή η εμβληματική και αινιγματική μορφή της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ο μεγάλος του έρωτας για την περιβόητη Κυρά – Φροσύνη έχει αφήσει έντονο απόηχο, που δονεί ακόμα την ιστορία της πόλης. Το κάστρο, αξιοθέατο μεγάλης ιστορικής σημασίας, αποτελείται από τέσσερα τμήματα: τον εξωτερικό περίβολο, τη Β.Δ. ακρόπολη με το Ασλάν Τζαμί, τη Ν.Α. ακρόπολη με το Ιτς Καλέ και την παλιά πόλη των Ιωαννίνων, την Καστροπολιτεία. Μέσα στα τείχη εκτείνεται σε 200 στρέμματα περίπου και η περίμετρός του είναι 2.000 μέτρα.

Πολλά είναι τα κτίσματα που θα θαυμάσουμε μέσα στο κάστρο όπως:

- 1) Το Σουφαρί Σεραϊ
- 2) Τα Μαγειρεία
- 3) Τον Πύργο του Βοημούνδου
- 4) Το Βυζαντινό Μουσείο
- 5) Το Δημοτικό Μουσείο

β) Το Μουσείο Αργυροτεχνίας

βρίσκεται στο κάστρο των Ιωαννίνων, και

συγκεκριμένα στο δυτικό προμαχώνα της νοτιανατολικής ακρόπολης (Ιτς Καλέ).

Καταλαμβάνει τα δύο επίπεδα του προμαχώνα καθώς και το κτίσμα των παλαιών μαγειρείων που εφάπτεται σε αυτόν.

Σκοπός του είναι η διάσωση της γνώσης για την ηπειρώτικη αργυροτεχνία και η διάχυση της πληροφορίας γύρω από την τεχνολογία της στο ευρύ κοινό. Επίσης, η

σύνδεση αυτής της τεχνολογίας με τα κοινωνικά δεδομένα της εποχής γύρω από τα οποία αυτή αναπτύχθηκε και άκμασε.

Πρόκειται για μουσείο θεματικό, αφού πραγματεύεται την τεχνολογία της αργυροχοΐας κατά την προβιομηχανική περίοδο, αλλά ταυτόχρονα και μουσείο περιφερειακό, αφού εστιάζει κυρίως στην ιστορία της αργυροχοΐας στην περιοχή της Ηπείρου. Χρονικά, η έκθεση αναφέρεται κατά βάση στη μεταβυζαντινή περίοδο, από τον 15ο αιώνα και έπειτα, χωρίς ωστόσο να λείπουν και αναφορές στο απώτερο παρελθόν, καθώς η τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παραγωγή των ασημικών ανάγεται συχνά σε πολύ παλαιότερες περιόδους.

Τι θα δούμε:

Οι εκθεσιακοί χώροι αναπτύσσονται στα δύο επίπεδα του προμαχώνα. Στο πρώτο επίπεδο αναπτύσσεται το βασικό μέρος της έκθεσης, που αναφέρεται στην ιστορία και την τεχνολογία της αργυροτεχνίας στην Ήπειρο. Ο επισκέπτης, μέσα από ποικίλα εποπτικά μέσα (κείμενα, εποπτικό υλικό, ταινίες τεκμηρίωσης, πολυμεσικές εφαρμογές) ανακαλύπτει παραδοσιακές τεχνικές μορφοποίησης και διακόσμησης αργυρών αντικειμένων, μαθαίνοντας για τα στάδια της κάθε τεχνικής έως τη δημιουργία του τελικού προϊόντος. Στο δεύτερο επίπεδο παρουσιάζεται η συλλογή έργων ηπειρώτικης αργυροχρυσοχοΐας από το 18ο έως τον 20ό αιώνα. Κομψοτεχνήματα με περίτεχνες λεπτομέρειες, όπως κοσμήματα, όπλα και πολεμική εξάρτυση, ασημικά του σπιτιού και προσωπικά είδη είναι μερικά από τα αντικείμενα της συλλογής.

Αναφορές υπάρχουν και στη σύγχρονη αργυροτεχνία με δείγματα από τη δουλειά αργυροχών που δραστηριοποιούνται σήμερα στην ευρύτερη περιοχή συνεχίζοντας μια παράδοση αιώνων.

Στο χώρο του μουσείου είναι εγκατεστημένα διαδραστικά ψηφιακά παιχνίδια, ενώ παράλληλα εκπονούνται εκπαιδευτικά προγράμματα.

Στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων φιλοξενούνται περιοδικές εκθέσεις, οργανώνονται εκδηλώσεις, και αναπτύσσονται δράσεις πολιτισμού.

γ) Το νησάκι της Λίμνης Παμβώτιδας

Το νησάκι της λίμνης Παμβώτιδας είναι ένα από τα δύο κατοικημένα νησιά σε λίμνη στη χώρα (το άλλο είναι ο Άγιος Αχίλλειος Πρεσπών) και εκεί βρίσκονται ένας μικρός οικισμός και διάφορα μνημεία και αξιοθέατα, όπως η τελευταία κατοικία του Αλή Πασά.

Πρόκειται για ένα βράχο πνιγμένο στα πεύκα, με ένα μοναδικό πέτρινο οικισμό γύρω απ' το φυσικό λιμάνι του. Αν και μικρό, το νησί έχει επτά μοναστήρια-την τρίτη μεγαλύτερη μοναστική κοινότητα στην Ελλάδα, μετά το Άγιο Όρος και τα Μετέωρα: Η Μονή του Αγίου Νικολάου των Φιλανθρωπινών (1292), η Μονή Στρατηγοπούλου (13^ο αι.), η Μονή Ελεούσης ή Αγίου Νικολάου των Γκιουμάτων (16ος αι.), η Μονή Προφήτη Ηλία στην κορυφή του λόφου, η Μονή Αγίου Παντελεήμονος κ.α. Στη Μονή Αγίου Παντελεήμονος, βρίσκεται και το Μουσείο Αλή πασά, το μέρος όπου θανατώθηκε ο θρυλικός Αλής.

Στα κελιά του σώζονται οι τρύπες από τις σφαίρες που ρίχτηκαν εναντίον του Αλή Πασά, όταν αυτός προσπάθησε να διασωθεί από την πολιορκία του Χουρσίτ Πασά.

δ) Επίσκεψη στα Αρσάκεια Σχολεία Ιωαννίνων

Το πιο πρόσφατο Αρσάκειο, το Αρσάκειο Ιωαννίνων, προστέθηκε στη μεγάλη εκπαιδευτική οικογένεια των Αρσακείων το **2009**, που ξεκίνησε τη λειτουργία του σε **ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στην Κοινότητα Λογγάδων**, σε απόσταση 10 χλμ από το κέντρο της πόλης.

Το οικόπεδο των 30 στρεμμάτων, στο οποίο ανοικοδομήθηκε **το υπερσύγχρονο σχολικό κτήριο** που στεγάζει τα Αρσάκεια Σχολεία Ιωαννίνων, προσφέρει ανεμπόδιστη πανοραμική θέα προς τη λίμνη Παμβώτιδα και αποτελεί **δωρεά της Κοινότητας**.

Μάλιστα, μετά από συστηματική προσπάθεια τού Δ.Σ. και τού Προέδρου τής Φ.Ε. για εξεύρεση πόρων, στο τέλος τού σχολικού έτους 2018-2019, με τη σημαντική **δωρεά τού Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος**, ξεκίνησε η **ανέγερση χωριστού κτηρίου**, η πτέρυγα Β, **Γυμνασίου – Λυκείου**, το οποίο αποτελείται από δύο ορόφους και υπόγειο, συνολικού εμβαδού 1.850 τ.μ., και περιλαμβάνει 6 αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσα Πληροφορικής, 2 αίθουσες ξένων γλωσσών, χώρους γραφείων και λοιπούς βοηθητικούς χώρους. Κατά την τρέχουσα σχολική περίοδο πραγματοποιήθηκαν και τα εγκαίνια.

• 14.30-17.00:

Γεύμα στην πόλη.

• 17.00-19.00:

Συνέχεια στην περιήγηση μας, όπου θα δούμε:

Την κεντρική πλατεία της πόλης, μπροστά από το χαρακτηριστικό διοικητικό κτίριο, την Περιφέρεια. Πίσω από το κτίριο, απλώνεται το εμπορικό κέντρο, τα καταστήματα του οποίου προσφέρουν μια σειρά από επιλογές. Στη διαδρομή, συναντά κανείς μικρούς πολιτιστικούς θησαυρούς και αρχιτεκτονικά μνημεία όπως το Λαογραφικό Μουσείο της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, το κτίριο του Ταχυδρομείου, τη Ζωσιμαία Βιβλιοθήκη, την πρώην Παπαζόγλειο Υφαντική Σχολή, την πρώην Καπλάνειο Σχολή και το αρχοντικό Πυρσινέλλα. Θα επισκεφτούμε επίσης τη Δημοτική Πινακοθήκη, ένα σημαντικό πολιτιστικό κύτταρο της πόλης.

Το ιστορικό κέντρο, στο «μέτωπο» της πόλης προς τη λίμνη, αξίζει να περιπλανηθούμε. Ξεκινάμε αυτή τη βόλτα από το Ρολόι της πλατείας (1905), απέναντι από το Δημαρχείο. Κατεβαίνοντας τον κεντρικό δρόμο θα βρούμε χρυσοχοεία και καταστήματα με είδη λαϊκής τέχνης και σουβενίρ. Ένας μικρός λαβύρινθος από διατηρητέα κτίρια, παλιές εμπορικές στοές, χάνια και παλιά λαϊκά σπίτια και μικρούς πεζόδρομους.

Οι διαδρομές μέσα την πόλη, τα πολλά αξιοθέατα και τα μουσεία, προσφέρουν την αίσθηση μιας άλλης εποχής, γεμάτης μυστικά και θρύλους. Θαυμαστά κτίρια, όπως η Οικία Χουσεΐν Ματέι, το Οθωμανικό Τέμενος του Βελή Πασά και ολόκληρο το ιστορικό κέντρο των Ιωαννίνων αποτελούν μοναδικά αξιοθέατα.

Μια αναπνοή από το ιστορικό κέντρο, **το παραλίμνιο**. Θα γοητευτούμε από το υπέροχο τοπίο και τη φυσική ομορφιά και θα γεμίσουμε ενέργεια κάνοντας ένα περίπατο στον παραλίμνιο δρόμο.

Κοντά στην Ακτή Μιαούλη υπάρχει το Κέντρο Παραδοσιακής Βιοτεχνίας Ιωαννίνων (ΚΕΠΑΒΙ), όπου μπορούμε να βρούμε κοσμήματα και οποιαδήποτε άλλη δημιουργία της αργυροτεχνίας.

• 19.00-20.30:

Επιστροφή στο ξενοδοχείο, ξεκούραση.

• 20.30-21.30:

Δείπνο στο ξενοδοχείο.

• 21.30:

Διασκέδαση στην πόλη σε χώρο επιλεγμένο από τους καθηγητές.

Επιστροφή στο ξενοδοχείο – διανυκτέρευση.

Πέμπτη 14/12/2023

• 9.00-10.00:

Πρόγευμα στο ξενοδοχείο.

• 10.00 -12.00:

Επίσκεψη **στο Σπήλαιο του Περάματος**

Το Σπήλαιο Περάματος είναι γεωλογικά συνδεδεμένο με την παρουσία και την εξέλιξη τής λίμνης Παμβώτιδας. Χρονολογείται περίπου στα 1.500.000 χρόνια και είναι τμήμα κοίτης ποταμού, όταν τα νερά της λίμνης Παμβώτιδας κάλυπταν όλο το λεκανοπέδιο τής πόλης των Ιωαννίνων και ο λόφος Γκορίτσα ήταν μια νησίδα.

Οι πρώτες σύγχρονες αναφορές για την ύπαρξη του Σπηλαίου χρονολογούνται από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν οι κάτοικοι τού Περάματος έβρισκαν καταφύγιο κατά τους βομβαρδισμούς.

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, και μετά το τέλος του, φωτογραφήθηκε για πρώτη φορά από τον Κωνσταντίνο Κασβίκη, γυμναστή και ερασιτέχνη σπηλαιολόγο. Η συστηματική εξερεύνηση και χαρτογράφηση του

ξεκίνησε από τον Ιωάννη και την Άννα Πετροχείλου (ιδρυτές της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας).

Το Σπήλαιο Περάματος ανήκει στα ασβεστολιθικά σπήλαια και διαθέτει 19 είδη σταλακτιτών και σταλαγμιτών, αριθμό εξαιρετικά μεγάλο.

Αποτελείται από πολλές διαδοχικές αίθουσες και διαδρόμους στολισμένους με σταλακτίτες, σταλαγμίτες, κουρτίνες και εντυπωσιακές κολώνες σε θαυμάσια συμπλέγματα. Το 1956 βρέθηκαν απολιθωμένα δόντια και οστά της αρκούδας των σπηλαίων.

Καταλαμβάνει έκταση 14.800 τ.μ. και η τουριστική διαδρομή είναι συνολικά 1.100 μέτρα.

Η θερμοκρασία τού εσωτερικού χώρου είναι 18°C, ενώ η υγρασία φτάνει το 100%.

- 12.00-14.30: Αναχώρηση για το **Μέτσοβο**.

Το Μέτσοβο είναι μια ορεινή κωμόπολη του νομού Ιωαννίνων σε υψόμετρο 1.150μ. Παραδοσιακός οικισμός, βρίσκεται στο ανατολικό άκρο του νομού, κοντά στα όρια με το νομό Τρικάλων, στις βόρειες πλαγιές, ανάμεσα στα βουνά της μεγαλύτερης οροσειράς της Ελλάδος, της Πίνδου. Οι κάτοικοί του, που σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ανέρχονται σε 3.195 κατοίκους, είναι κυρίως βλάχικης καταγωγής, ασχολούνται λιγότερο με τη γεωργία και περισσότερο με την κτηνοτροφία. Στο Μέτσοβο έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα μνημεία το μοναστήρι της Θεοτόκου, κοντά στο Μετσοβίτικο ποταμό, το Μοναστήρι του Αγίου Νικολάου νότια της κωμόπολης και το μοναστήρι της Ζωοδόχου πηγής στη θέση Κιάτρα Ρόσσια (που σημαίνει στα βλάχικα κόκκινος βράχος/λιθάρι). Σύμφωνα με μία άποψη η λέξη Μέτσοβο προέρχεται από τα σλαβικά «μέτσκο» (αρκούδα) και «όβο» (χωριό).

Περίπατος στο Μέτσοβο όπου θα δούμε:

Το Λαογραφικό Μουσείο

Στην κωμόπολη λειτουργεί από το 1955 το Λαογραφικό Μουσείο του Ιδρύματος Τοσίτσα (Αρχοντικό Τοσίτσα) το οποίο περιλαμβάνει παραδοσιακά ξυλόγλυπτα έπιπλα, υφαντά και κεντήματα, χρυσοκέντητες φορεσιές, διακοσμητικά και χρηστικά αντικείμενα, όπλα, νομίσματα, αγροτικά σκεύη και εικόνες της περιόδου 1650-1850.

Την Πινακοθήκη Αβέρωφ

Από το 1988 λειτουργεί η Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ που είναι μουσείο Νεοελληνικής τέχνης. Περιέχει έργα Ελλήνων ζωγράφων, χαρακτών και γλυπτών του 19ου και 20ού αιώνα. Σε μόνιμη έκθεση ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει αντιπροσωπευτικά έργα όλων των μεγάλων μας δημιουργών των τελευταίων δύο αιώνων: Λύτρας, Γύζης, Τσόκος, Μποκατσιάμπης, Ράλλης, Ξυδιάς, Πανταζής, Βολανάκης, Προσαλέντης, Αλταμούρας, Χατζής, Λεμπέσης, Ιακωβίδης, Σαββίδης, Ροϊλός, Παρθένης, Μαλέας, Οικονόμου, Γεραλής, Γερμενής, Αραβαντινός, Φλωρά-Καραβία, Βυζάντιος, Κογεβίνας, Τσίγκος, Σπυρόπουλος, Κοντόπουλος, Νικολάου, Χατζηκυριάκος – Γκίκας.

- 14.30-17.30: Γεύμα στο Μέτσοβο.
- 17.30-20.30: Επιστροφή στο ξενοδοχείο. Ξεκούραση.
- 20.30-21.30: Δείπνο στο ξενοδοχείο.
- 21.30: Διασκέδαση στη πόλη σε χώρο επιλεγμένο από τους καθηγητές. Επιστροφή στο ξενοδοχείο – διανυκτέρευση.

Παρασκευή 15/12/2023

- 08.30-10.30: Πρόγευμα στο ξενοδοχείο, παράδοση δωματίων.
- 10.30-12.30: Αναχώρηση για τα **Τρίκαλα**.

Τα Τρίκαλα, πρωτεύουσα του ομώνυμου νομού, είναι μια όμορφη πόλη χτισμένη στη θέση της αρχαίας Τρίκκης (σύμφωνα με τη μυθολογία, η νύμφη Τρίκκη ήταν

κόρη του Πηνειού) και πατρίδα του περίφημου γιατρού της αρχαιότητας, Ασκληπιού. Η πόλη χρωστά σε μεγάλο βαθμό την ομορφιά της στο γραφικό ποταμό Ληθαίο αλλά και στα ιστορικά της μνημεία, την εξαιρετική ρυμοτομία, τις ευρύχωρες πλατείες, τα πάρκα και τους πεζόδρομους της.

- 12.30-16.00:

Περιήγηση στα **Τρίκαλα**. Γεύμα.

Αξιοθέατα πόλης:

Το Ασκληπιείο της αρχαίας Τρίκκης, το αρχαιότερο και σημαντικότερο της Ελλάδας κατά τον Στράβωνα.

Το Βυζαντινό Κάστρο της πόλης, που κατασκευάστηκε από τον Ιουστινιανό πάνω στην αρχαία Ακρόπολη της Τρίκκης κατά τον 6ο μ.Χ. αιώνα, με τριπλό τείχος. Ανακατασκευάστηκε αργότερα από τους Οθωμανούς, οι οποίοι το 17ο αιώνα τοποθέτησαν και ένα τεράστιο ρολόι πάνω σε πύργο, που συνοδευόταν από μια καμπάνα βάρους 650 κιλών. Το 1936 τοποθετήθηκε άλλο ρολόι από τον δήμαρχο Θεοδοσόπουλο και παραμένει ως σήμερα το σήμα κατατεθέν της πόλης.

Το Τζαμί του Οσμάν Σαχ, κτίσμα του 16ου αιώνα σχεδιασμένο από τον Μιμάρ Σινάν. Το τζαμί ονομάζεται και Κουρσούμ Τζαμί από την τουρκική λέξη κουρσούμ, που σημαίνει μόλυβδος, καθώς ο θόλος του είναι μολυβοσκεπαστος.

Το Βαρούσι (παλιά πόλη)

Ο Λόφος του Προφήτη Ηλία, ένας αξιόλογος πνεύμονας πρασίνου με θέα την πόλη και σε κοντινή απόσταση από το κέντρο της πόλης. Στο συγκεκριμένο λόφο βρίσκεται η εκκλησία του Προφήτη Ηλία (του 1896) το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στη θέση Ντάπια και ο Ζωολογικός Κήπος της πόλης που ανάμεσα σε άλλα φιλοξενεί τίγρεις, τσιντσιλά και ιγκουάνα, έμου, στρουθοκαμήλους, άλογα, ελάφια και αρκετά είδη πουλιών.

Ο Ληθαίος ποταμός που διασχίζει το κέντρο και χωρίζει την πόλη στα δύο και η Κεντρική Γέφυρα, η οποία ενώνει την κεντρική πλατεία με τον πεζόδρομο της Ασκληπιού, κατασκευασμένη το 1886 από Γάλλους μηχανικούς. Χαρακτηριστικό και το άγαλμα του Ασκληπιού πάνω στην ομώνυμη γέφυρα του Ληθαίου.

Ο Μύλος Ματσόπουλου, που κατασκευάστηκε το 1884 και σήμερα είναι ιστορικό-βιομηχανικό πάρκο και πολιτιστικό κέντρο αποτελώντας ένα από τα πιο σημαντικά νεότερα πολιτιστικά μνημεία της πόλης των Τρικάλων. Ένα βιομηχανικό κτίριο πρωτοπόρο για την εποχή του (1884), σε βαλκανικό επίπεδο, πόλος γενικότερης ανάπτυξης της πόλης μετά την απελευθέρωση (1881) με τον μηχανολογικό εξοπλισμό του να σώζεται σήμερα ακέραιος στη θέση του. Τα τελευταία χρόνια διοργανώνεται στον Μύλο του Ματσόπουλου, κατά την περίοδο Χριστουγέννων, το διάσημο χριστουγεννιάτικο θεματικό πάρκο "Μύλος των Ξωτικών".

Το Χαμάμ του Οσμάν Σαχ του 16ου αιώνα. Πρόκειται για δίδυμο Οθωμανικό λουτρό, πιθανότατα σε σχέδια του αρχιτέκτονα Μιμάρ Σινάν. Χτισμένο δίπλα στον ποταμό Ληθαίο, βρίσκεται κοντά στο Κουρσούμ Τζαμί, δίπλα από τον ναό του Αγίου Κωνσταντίνου και μαζί με το τζαμί αποτελούσε μέρος συγκροτήματος κτιρίων, που ίδρυσε ο διοικητής του Σαντζακίου των Τρικάλων Οσμάν Σάχ. Μετά από μετατροπές στην μορφή του κτηρίου, φιλοξενήθηκαν οι φυλακές της πόλης από το 1893 έως το 2006. Πλέον το χαμάμ αναπαλαιώθηκε και είναι επισκέψιμο, ενώ στον πάνω όροφο του κτηρίου στεγάζεται το Μουσείο Τσιτσάνη.

- 16.00-21.45:

Αναχώρηση για την Αθήνα. Άφιξη στα Αρσάκεια Σχολεία Ψυχικού.

ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Το πρόγραμμα είναι δυνατόν να τροποποιηθεί εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο από τον αρχηγό και τους συνοδούς καθηγητές.